

ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТ „ДА СЕ СВЪРЖЕМ ЧРЕЗ НАШИТЕ РАЗЛИЧИЯ“

В периода от 28.09 - 03.10.2013г. в гр. Дагда, Латвия, се състоя шеста мобилност на европейския проект „Да се свържем чрез нашите различия“, на който ОУ „Христо Ботев“, Асеновград е главният координатор.

Ученици от девет европейски държави се свързват чрез различията си; по време на мобилностите се потапят и преживяват различния стил на живот и култура в партньорските държави. Проучват се различни аспекти от културата на всяка страна - партньор в проекта. В сърцето на проекта лежи една основна цел: да се преживее културата на другите народи и да се задълбочат знанията за своята собствена култура.

Заедно с госпожа Валентина Шикова, преподавател по математика в училището и Екатерина Делева, ученичка от 7б клас, участвахме в мобилността на тема: **„Националните ястия на моята страна“**.

Преди мобилността учениците направиха проучване в интернет и създадоха презентации на тема: „Български национални ястия“, направиха и постери, с които подредихме изложба в училище. Подготвихме и специална презентация, която Екатерина трябваше да представи в Латвия на нашите партньори. Подготовката за мобилността включваше предварително запознаване със страната, която предстоеше да посетим. От филма „Пътешествие в Европа“ научихме много за република Латвия, която е най-индустриализираната страна от балтийските републики, за географското и разположение, нейната природа и климат, за културните забележителности на Рига, националния празник на страната, известни личности. Научихме и няколко основни изрази на латвийски език, който се оказа доста труден. Започнахме и подготовка за изложението на българската национална храна, която трябваше да представим в Латвия. Решихме на българския щанд да покажем българското кисело мляко, което е уникално, бялото саламурено сирене, таратора, лютеницата, погачата с шарена сол, която символизира българското гостоприемство; представихме типичния за българската кухня аперитив: троянска сливова ракия с мезе- луканка и филе „Елена“, шопска салата. Партньорите имаха възможност да опитат и сладко от рози, бяло сладко, сладко от зелени смокини. Закупихме червени битови покривки, а храната бе поставена в красиви съдове от троянска керамика. По време на дегустацията на всички партньори бяха раздадени картички с рецепти на български национални ястия на английски език.

Мобилност Латвия започна с разглеждане на забележителностите на красивата столица Рига, разположена на река Даугава. След четири часа с автобус, прекосявайки цяла Латвия от запад на изток, стигнахме в малкото градче Дагда, почти до самата граница с Беларус.

Навсякъде имаше типичен латвийски пейзаж - гъсти гори, многобройни езера, река Даугава, която се вие край пътя, старателно обработени земеделски земи и много крави. Със своите 2 500 жители, с малките си дървени къщички, Дагда прилича по-скоро на малко кокетно селце. Навсякъде чисто, спретнато и подредено. Отидохме направо в училището, където чакаха приемните семейства. Катя беше настанена в семейството на Синтия, момичето, което взе участие в мобилност България - двете вече се познаваха.

Последва една седмица с натоварена програма, като акцента падна върху дейности, свързани с темата на проекта в Латвия „Национална кухня“, посещения на обекти, свързани с културата и историята на латвийския народ, срещи на координационния съвет.

В понеделник учители и ученици се срещнахме в училището и започнахме да подреждаме изложбата „Национална храна“. Всяка партньорска държава направи свой щанд. Последва концерт за „Добре дошли“ на домакините. Бяхме впечатлени от изпълненията на латвийските деца - прекрасен хор от 56 момичета и момчета, естрадният им състав, народните танци и изпълненията на модерни танци. Показана бе старата руска школа, която набляга на художествената самодейност и развива разностранните таланти на децата. След това имаше дегустация на изложените национални храни, а после всяка страна- партньор представи своята презентация.

Имахме възможност да вкусим от националните ястия на партньорските държави и да опитаме национални напитки. Взаимното опознаване на националните кухни на партньорските държави спомогна за осъзнаване на различията между нас и това което ни обединява.

След обяд имаше среща в общината с председателя на общинския съвет, който изрази желание за продължаване на европейското сътрудничество чрез нови съвместни проекти. След обяд учениците и учителите от партньорството бяхме разделени на отбори и отделно по групи се захвана с готвене. Децата правиха типичните за латвийската кухня палачинки от картофи, а учителите - различни видове сладки. Два часа по-късно се събрахме заедно в столовата на училището за дегустация.

Вторник посетихме етнографския музей на Андрупене. Учениците от партньорството участваха в приготвянето и изпичането на хляб, правене на сирене, избиване на масло. Бяха организирани игри на открито.

След обяд посетихме границата с Беларус, която се намира само на тридесетина километра от Дагда. Латвийски граничари показаха на децата оръжието, с което охраняват европейската граница, техниката, която използват за залавяне на престъпници, имаше демонстрация с граничарско куче.

Посетихме ферма за щрауси и образователен център в Кепава. В малък природонаучен музей учителите от региона тук провеждат своите уроци по природознание.

Вечерта в училището за учениците от партньорството имаше дискотека, а учителите имахме среща на координационния съвет.

На тази среща партньорите за пореден път изразиха своето задоволство от съвместната работа и желание за разработване на нов проект. Координаторът от Швеция представи програмата на следващата мобилност, която е през месец декември.

Сряда, 2ри октомври, присъствахме на открити уроци в училището в Дагда. Направи впечатление новата материална база в кабинетите по английски език, отличното техническо оборудване с вградена мултимедия и персонален лаптоп за всеки преподавател. В това закътано до самата граница, мъничко училище, всичко е компютъризирано. Няма дневници, бележници, главна книга, разпределения на хартиен носител. Всичко е вкарано в единна електронна система. С парола родителите следят резултатите от учебния процес и отсъствията на децата си в реално време, а директорът следи работата на учителите влизайки в системата. Определено Латвия е напред с новите технологии, безплатна интернет връзка имаше в Рига по време на дългото пътуване с автобус и в самото градче Дагда. Посетихме детската градина и художественото училище. Навсякъде чисто, подредено, уютно. Учениците показаха високите си постижения, зад които стои труда на високо квалифицирани учители.

През този ден посетихме най-голямата базилика в Латвия, светилището Кингс Хил и музея на хляба. Животът на латвийския народ не е лесен. Лятото е кратко и влажно, а зимата дълга и студена, температурите падат до -30 градуса. Те имат много специално отношение към земята и хляба, който ги храни. За тях всеки залък хляб е свещен.

Вечерта се състоя традиционното прощално парти, което в латвийски вариант беше с вдигане на безкрайни тостове, а за желаещите да опитат- сауна и джакузи на открито.

Мобилността в Латвия беше чудесно организирана от нашите партньори. Латвийските учители и ученици създадоха топла, приятелска атмосфера, която спомогна за успеха на мобилността и постигане на целите: взаимното опознаване на партньорските култури, обединени от темата за националната

кухня, сплотяване на децата от различните държави, подобряване на техните социални, езикови и готварски умения, потапяне в латвийската култура и за наше учудване, в Дагда видяхме силно руско влияние. Руският език, дори и да не се преподава в училище, е доминиращият език, на който се общува. Новият момент от взаимоотношенията на децата от партньорството е, че почти през цялото време те взаимно се учиха да говорят на родните си езици.

Мобилност Латвия остави незабравими спомени и беше едно успешно продължение на проекта „Да се свържем чрез нашите различия“.

Емилия Гаджурова- главен координатор на проекта
ОУ „Христо Ботев“
Асеновград